

ISIDORA
BJELICA

POSLEDNJI
HRISĆANIN

Copyright © 2000, Isidora Bjelica
Copyright © ovog izdanja 2017, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Lavu Grigoriju i Vili Evandĕlini, umesto objašnjenja,
leta Gospodnjeg 2225.*

SADRŽAJ

<i>Predgovor ovom izdanju</i>	11
I Sahrana u Galileji i Davidov bes.	13
II Vrlina Spoljnog sveta ili Smitova beseda o besmrtnosti	17
III Blondina i David na pesku raspravljaju o smrti	21
IV Davidovo bekstvo i topli vetar Galileje	27
V Granica Spoljnog sveta i Blondinino buđenje	33
VI Tri godine, Davidove i Blondinine ili O protoku vremena bez prostora i sa njim	41
VII Poslednji Davidovi dani na planini Gor i tajna Akrinog osmeha	47
VIII Lažni pečat i Sinajeva tajna, Davidov rastanak sa učiteljem	53

- IX Davidov ulazak u Stvarni svet i susret
sa mladićem po imenu Spid 57
- X Davidovi prvi dani u Stvarnom svetu
i sve Spidove tajne. 63
- XI Blondinina odluka i dan kada je David
prvi put video Singera 73
- XII Ukus Stvarnog sveta
ili Davidova opsesija Singerom 85
- XIII Blondinina odluka i trenutak
kada je David dodirnuo Singera. 97
- XIV Marija u snu, Akra na javi, Spid na zemlji
ili U kvartu ludih i siromašnih sa babom
po imenu Skar 107
- XV Drugi razgovor Singera i Davida,
Blondinin greh i Akrina savest koja pleše . 119
- XVI David otkriva Akru, Akra otkriva Davida,
Singerova ponuda i Nor koja otkriva tajnu . 131
- XVII Blondinin bes i nesаница, Spidova potraga
za babom po imenu Skar,
Akrin plan ljubavi i tajne Sfinge 139
- XVIII Akrina vizija Bogorodice, Singerove tajne
u snopovima i pojava ujaka po imenu Smit . 149
- XIX Oblaci i munje nad Galilejom,
još tri Singerove tajne, Akrina pozvanost. . 159
- XX Mrtvi mučenici u Galileji, Davidova
poseta Spidu i Nor koja otkriva istinu
što boli i od koje peku oči 169
- XXI David u tamnici, Spidovo izgnanstvo,
Singerova ponuda i Akrina odluka 179

XXII David i Akra u pustinji, susret sa majstorima Agartija i Šambalaha, Blondinin porođaj u pesku.	187
XXIII Venčanje Akre i Davida, bolest koja uzima telo i duh, kamenovanje, Blondinin susret sa Davidom i odluka Velikog veća. .	195
XXIV Poslednje čudo u Galileji, Akrin odlazak, Spidova misao pred susret sa zvezdama, dva Davida čekaju novo nebo i zemlju . . .	205
<i>O autorki</i>	213

PREDGOVOR OVOM IZDANJU

Posle romana *Spas* i *Spas 2* javio se veliki broj čitalaca željan da nekako dođe do mog romana *Poslednji hrišćanin*... Ovaj roman sam napisala vrlo davno, i kao neka vrsta katakombne postmoderne knjige krio se u samo određenim porodicama.

Iskreno, to je jedina knjiga koju ja defakto nisam ni pisala, već je samo ispisala.

Sve ono što je u knjizi ispisala sam kao da sam slušala nekog drugog ko mi to diktira i zato je ta knjiga toliko drugačija od svega što sam pisala dotad pa i posle.

Iako izgleda da je u pitanju žanr naučne fantastike, a znate da ja nikad u tom žanru nisam pisala, mogu da kažem da je roman apostazije pre svega jedan prenos meni datih informacija za ono šta će se dešavati... Dakle, to nije SF roman, već roman prekognicije.

Smrt je poslednji stepen aporija koje drvo poznanja treba da otkloni. Doba koje dolazi doneće poslednje iskušenje za svakog verujućeg čoveka, iskušenje koje

je mnogo teže i od onog faustovskog, a to je ko će hteti i smeti da umre onoga trenutka kada se više ne bude moralo mreti. Kada večni život na Zemlji, kada večni život u palom svetu postane pitanje civilizacijskog stepena i naučnog dostignuća.

U poziciji kada je smrt neizbežna, mnogi ljudi se okreću veri kao jedinom ishodištu i nadi, ali šta će se desiti onda kada smrt ne bude obligatoran ishod naše zemaljske egzistencije? Šta će biti kada, naspram večnog zlopaćenja u palom svetu, pa ipak sigurnog postojanja, budete imali izbor proste vere? Koliko će zaista biti onih koji veruju, neće li to biti doba čak i većeg i težeg iskušenja nego što je bio period stradanja prvih hrišćana...?

Posle mnogo, mnogo godina ovaj zapis ponovo je dostupan čitaocima kojima je dato da do njega i dođu...

Isidora Bjelica

SAHRANA U GALILEJI I DAVIDOV BES

Bilo je vrelo u Galileji. Vazduh je bio pun čestica žutog peska što je upadao u oči. Na malom, zabačenom groblju, sasvim na kraju grada, po žezi su sahranjivali mladu ženu. Stajali su oko sanduka rođaci i prijatelji, njih dvadesetak, i gledali kako radnici spuštaju sanduk u toplu zemlju.

Pokojniččin sin David, dvanaestogodišnji dečak, krstio se po inerciji. Zdesna nalevo.

Začešljan strogo, sa očima isplakanim i crvenim, pun očaja i neverice da mu je majka u zemlji i da je više nikada neće videti, pogledao je u svog visokog i mršavog oca, koji se klatio na suncu, izbeljen i oznojen.

Pogledao u svoje baku i dedu, koji su gotovo sparušeni od bola gledali kako im već drugo dete uzima Bog, a da nisu shvatali zašto.

Za razliku od ostalog dela zemaljske kugle koji je prihvatio novu veru i običaje, koji je živeo u „bludu, srebroljublju i razvratu“, oni su bili u Galileji sa

preostalih 828 hrišćana i molili su se Bogu, i postili, i pričešćivali se, i metanisali...

Sveštenik je čitao nekoliko stranica iz *Jevanđelja*. Dok mu je znoj padao po žutom papiru, opomenuo ih je, smešno podignutim glasom, da je pred njima najveće iskušenje i da se sete svih svetih mučenika koji su postradali za Hrista.

David se sećao mučenika, ali mu je majka bila draža i ovako mrtva. Dok je gledao kako poslednji grumen vrele zemlje pada na njen grob, obli ga neki jezoviti znoj i uhvati panika, on se baci na zemlju za majkom i oni ga podigoše.

Ljubio je zemlju i šaputao joj njihove tajne.

Podigoše ga snažne ruke njegovog dede, i on ga pogleda pravo u oči u kojima se sasvim nehajno odslikavalo prazno nebo i reče:

– Tvoja majka je na nebu, Davide, srešćeš je opet kad Bog odluči da je došao tvoj čas!

David je otresao prašinu sa svog crnog odela, duboko uzdahnuo i okrenuo oči od groba.

Daleko, nekih dvadesetak kilometara ispred njega, stajala je Galileja.

Sva u žutom dimu i teškoj izmaglici. Dok je prolazio između rođaka i prijatelja, ugleda Blondinu kako ga posmatra svojim lepim zelenim očima, ali on prođe pored nje.

Posle podne su svi sedeli na južnoj strani stana. Još jedanput se pomolili i pili jako belo piće za dušu pokojnice.

Znojav i mršav, iz Spoljnog sveta došao je brat njegove majke, koji je nervoznim pokretima vrteo svoj mobilni video-telefon koji u Galileji nije radio.

U Galileji skoro ništa od najnovijih izuma nije radilo, ni solarni motori, ni lični teleporteri, ni virtualne kutije... Bilo je još uvek televizora u Galileji, i to onih debelih, a ne ovih novih tankih, debelih svega centimetar, koji su se kačili na zid. Bilo je i kola u Galileji, ali su to bila stara kola, neka čak i s kraja dvadesetog veka, zarđala i bučna. Nije bilo onih lepih bešumnih mašina koje su plovile nekoliko desetina centimetara iznad zemlje i sijala kao mesec u sunčanom aprilu.

Bilo je i kompjutera, ali su oni bili u bolnicama i policiji, bili su stari i nisu bili kompatibilni ni sa čim u Spoljnom svetu.

U njima su bili pohranjeni nevažni podaci o samim stanovnicima Galileje, o datumima rođenja, venčanja i smrti... Cifre potpuno nevažne za Spoljni svet, koji o Galilejcima nije gotovo nikad ni izveštavao u svojim egzotičnim vestima. Poslednjim dekretom hrišćani su odbijali potpunu modernizaciju koja je preplavila zemaljsku kuglu. Onoga trenutka kada je u Spoljnom svetu ustanovljena Nova istina koju su donela bića sa planete po imenu Zor, oni su izašli. Neki od rimokatolika, neki od pravoslavaca, neki od protestanata... Čvrsto vezani za svoju istinu koju im je dao troipostanski Bog napustiše grad blagostanja i veru novog života.

Istina, nije bilo zabranjeno nabaviti najnovija kola ili letelicu, kompjuter ili telefon, ali niko od njih to nije imao niti želeo. Nekada bi Blondina i David, krišom, na kompjuteru kod njenog oca gledali konspirativne izveštaje o „zlu“ Spoljnog sveta. I samo su tako, kao sasvim utišan eho, slutili šta se sluša i gleda u Spoljnom svetu. Posle toga otrčali bi u pustinju. Zakopali bi se

do glave i satima i satima maštali o dalekom Spoljnom svetu, o njegovim kolima i letelicama, muzici, snovima, virtuelnim putovanjima i ljubavima.

Sanjali su, a da to niko u Galileji nije ni sumnjao, o prostorima koji su bili svuda oko i iznad njih, o prostorima gde se ljudi ne krste i gde zvona ne zvone.

Sasvim retko, kao tanka munja, visoko, visoko nad Galilejom pojavila bi se neka letelica i odmah zatim nestala i David je, u uskom i tihom šapatu, rekao Blondini da će on jednoga dana biti pilot u takvoj letelici, a Blondina se smejala i pesak i vetar su joj upadali u svetla usta.

Posle je David sve ispričao majci i ona mu je rekla da je njegova volja najvažnija i da radi ono što želi, ako želi da ide u Spoljni svet neka ide – jer ako ne ode tamo, nikada neće shvatiti zašto su se povukli u Galileju...

Sada je on bio siročić i oko njega su sedeli ljudi koji su razgovor odvlačili daleko, daleko od nje, njegove majke Marije.

Brisali su tragove njenog nežnog lika koji je on mislima crtao ispred sebe.

Onda, kada je priča već otišla u sasvim drugom smeru, daleko, daleko od pokojnice, javi se ujak tihim i piskutavim glasom i reče njegovom ocu Gavrilu:

– Kod nas više niko ne umire... Ali niko. Smrt je potpuno pobedena!

Iznenada sitan žagor prestade. Ljudi ugasiše cigarete i uperiše pogled u Davidovog ujaka koji se u Spoljnom svetu odazivao na ime Smit.

II

URLINA SPOLJNOG SVETA

ili

SMITOVA BESEDA O BESMRTNOSTI

– Svi se sećate jutra kada sam otišao od vas. Bilo je to pre petnaest godina, dva meseca i deset dana. I sad me u glavi prati muk koji ste mi darovali na odlasku. Zvuk vaše tišine koju ste mi svalili na leđa bez oprosta i pozdrava. Punoća vaše taštine, koju ste pobacali preda me tvrdeći da bacate bisere pred svinju. I ja sam otišao tog jutra sam i ophrvan strahom i strepnjom kako ću sam u Spoljnom svetu, ja, prokleti Galilejac bez pečata i rodbine. Bez znanja i novca.

Davidov deda naglo ustade i istera svu decu iz sobe. Iznenada uklonivši nabujalu grubost na licu, on priđe Davidu, pomilova ga po licu i reče mu:

– Biće bolje da izadeš, moramo da razgovaramo sa Savlom... to nije za decu. Idi, pomoli se i ispavaj.

David ga pogleda sasvim praznim pogledom, poslušno ode do vrata i izađe.

Davidovi Deda i otac nisu znali da je, umesto da se pomoli i ode u krevet, otišao na sasvim drugu stranu, do prozora na zapadnoj strani, i tu se šćućurio da čuje ostatak govora svog ujaka Savla, koji se u Spoljnom svetu odazivao na ime Smit.

Kokodakanje od sunca ugrejanih galilejskih kokošaka smetalo je Davidu da razazna svaku reč, ali niz je izgledao otprilike ovako:

– Sad, kad je Marija mrtva, ja mogu ovo da kažem... imam na to pravo koje sam sebi uskraćivao godinama... Zašto je Marija mrtva? Zato što vi tvrdite da je to Božja volja, da ste prebacili Mariju u Spoljni svet, bila bi izlečena za sat-dva i ovo dete bi imalo majku... Ovakko imate još jedan grob u Galileji i još jedno nesrećno dete. Gde je ta granica na kojoj ste odlučili da stanete, otac još pije one stare antibiotike, stric kuva trave i koristi stare aparate za pritisak, a Mariji ste uskratili jednu vakcinu, vakcinu koju nazivate božja volja!

Davidov deda bio je besan, hteo je da izbaci Smita iz kuće, ali Smit nije prestajao da govori. Bilo je u njegovom glasu nečeg snažnog, jakog i, ako baš hoćete, iskrenog, ili se tako činilo Davidu.

– Ti znaš, Savle, da su izmislili tu stvar, da ljudi više ne umiru, da ne odlaze u Carstvo nebesko, Sotona je pretvorio zemlju u beskonačni Had...

– Had, Had... vi ste gomila ludaka koja se zaklanja iza Hrista, spremna da umre nemajući nijedan, ali ni jedan jedini dokaz da tamo iza nečeg ima... Carstvo nebesko, o Bože, kakvo Carstvo nebesko kad je Bog dozvolio da na Zemlji postane njegovo večno carstvo, večnost je ostvarena, oče... Smrt je nešto loše, oče,

strašno, prazno, bolno... ona je odvajanje, plač... a vi je glorifikujete, na osnovu čega? Na osnovu nekih starih knjiga i predanja, svedočanstava o čudima koja niko od vas nije video. Zašto je niste izlečili molitvom, zašto je vaš dobri Bog uzeo sebi dobru Mariju? Dođavola, kakvog to uopšte smisla ima? Vi ste ubili Mariju! Vi i vaša ludost, vaša slepa vera u nešto, u šta ni sami ne znate, a čega se dogmatski držite. Večnost je počela, oče, počela. A vi ćete biti mrtvaci!

– Odlazi, Savle, u svoju đavolju večnost i ne vraćaj se više! – reče deda i klonu.

– I ovu decu ćete da pobijete i više neće biti Galileje ni hrišćana, i šta će onda biti, šta?

– Odlazi, Savle! – rekao je još jedanput starac.

– Umirate od bolesti koje se leče lako, brzo, uskraćujete deci život, radost, posao, izolovani, glupi, ljudi kao neka smešna sekta...

– Izlazi, Savle – viknuo je deda, sada tako glasno da je ovaj to i uradio.

– Neka vam je Bog na pomoći – rekao je ujak Smit, nekad Savle, na izlazu.

– Izlazi sa svojim đavoljim pečatom na ruci – reče deda sasvim tiho, ali ipak tako razgovetno da je David to razumeo.

David je trčao za ujakom, koračao je pored njega ćutke gledajući sopstveni odraz u njegovim sjajnim cipelama uprljanim prašinom Galileje.

– Ti znaš, Davide, koliko sam ja voleo Mariju... ali Marija je umrla uzalud, beži odavde, Davide... Beži... Ovde je samo smrt, Davide, tamo je život.

Zastao je, zagledao se, sasvim ometen prejakim suncem, u Davidove oči, poljubio ga u teme. David je tek tada primetio spiralni pečat na njegovoj ruci, znak haosa, kako je govorio deda, ili magline i večnosti, kako je tvrdio ujak Smit.

Od tog pogleda na pečat stresa ga jeza i on se udalji od ujaka, po inerciji se uhvativši za svoj krst od tisonvine koji mu je visio oko vrata i koji mu je kupila majka Marija pre sedam godina. Ujak Smit primeti ovaj lagani pokret, odmahnu, krenu, vrati se, a onda, opet zbunjen, ode mrmljajući kao za sebe.

– Razmisli, Davide, samo razmisli, nedostaje ti majka, zar ne? Smrt je ružna, teška i potpuno neizvesna stvar, ljudi više ne umiru, Davide, osim u Galileji! Ti si među ludacima, Davide! – rekao je ujak i ušao u svoju kapsulu za transport do Spoljnog sveta.

David nije rekao ništa, tek je blago stisnuo oči a potom ga posmatrao kako nestaje u daljini... u kapsuli koja se vukla po pustinji ka granici sa Spoljnim svetom, gde su stajala parkirana ujakova prelepa kola.

III

BLONDINA I DAVID NA PESKU RASPRAVLJAJU O SMRTI

Bio je suton, deset dana otkako je Davidova majka Marija sahranjena i opojana. Blondina i David su sedeli na pesku, nedaleko od velike palme, i gledali u nebo. I Blondina i David su imali dvanaest godina i bili su mršavi i preplanuli.

David je uzeo šaku peska u ruku i čvrsto ga stisnuo, i pesak je curio kroz njegove prste, neuhvatljiv, sitan, samo je klizio i vraćao se nazad pustinji.

– Ne mogu da spavam, Blondina, plašim se da ću sanjati majku, a kad je sanjam, toliko se obradujem u snu i potpuno verujem da je to ona. Dodirujem je, ljubim, milujem, ona mi sprema jelo... sve je normalno, nastavlja se, obično. Onda se probudim i vidim da je sve to što je izgledalo stvarno samo san. Drugi put zaspim i ne sanjam je, i onda probuđen plačem još više i više, zato što sam je zagubio i u snu.

– Tvoja majka je na Nebu, Davide, i srešćete se ponovo!

Besan, mršav, plav, David se pridigao i počeo da urla usred peska. Pravilan beo oblak uokvirivao mu je glavu praveći mu tako paperjasti oreol.

Blondina je uživala u toj slici, ličio je na sveca sa ikone, a izgovarao je blasfemične reči. Ta igra prirode joj odvrati pažnju.

– Kakvo nebo, Blondina, kakvo nebo? Gore je nebo i tamo su njihove letelice, još više je drugo nebo i tamo su njihove rakete, gde je onda moja majka, Blondina? Gde? Na kom Nebu je moja Marija, Blondina?

– Pretpostavljam, u drugoj dimenziji!

– U drugoj dimenziji? Ti zaista veruješ u to, Blondina, hajde reci, kada se u Galileji poslednji put desilo čudo, reci, Blondina? Kad? Kad su se pojavile stigmatе, kada su krvave suze bile na ikoni Bogorodice, kada se uopšte desilo neko neverovatno isceljenje? Kad, Blondina?

– Moj deda kaže da je to bilo pre pedeset godina, kada je Isakovim molitvama naprasno izlečena jurodiva žena Vinevra.

– Ti nisi normalna, tvoj deda kaže?! A kako to da mi ništa nismo videli? Ja sam se molio i molio od kad su me naučili da klečim i da se krstim za zdravlje i život moje majke i oca... I to sam se molio predano, potpuno, vruće, sasvim uronjen u Hrista... i sad je ona mrtva, mrtva, a mene samo zanima moja majka, bez nje ne verujem u Galileju, Blondina, ne verujem ni u jednu jedinu reč Objave. Ovoga trenutka bih se ubio da proverim šta je iza smrti, ali nam vera zabranjuje da se ubijemo, zabranjuje da se susretnemo sa onima od kojih nas je Bog rastavio tvrdeći da će nas

dragovoljno bacanje za umrlima odvesti u pakao, do konačnog razdvajanja... I, ne mogu da kažem, i kad kunem, deo vere tinja u meni, Blondina, neki sasvim mali strah da je sve što smo učili u crkvi istina, da je sve tako kako nam predanje govori. Mali strah od pakla prerasta u veliki i ja nastavljam da živim, bez majke, verujući i sumnjajući...

Oblak napusti prostor oko njegove glave i iznad Davida ostade prosto i beskrajno plavetnilo. On se umoran sruči na zemlju i sede pored Blondine, koja se za sve to vreme nije pomicala.

– Počinjem da mrzim Galileju. Ona zaudara na smrt i kosti, na bolesti, i sva je u zujanju neispunjenih patnji, Blondina... Ona je za mene samo svež grob moje majke Marije.

Blondina ga je gledala zapanjeno, nikad nije čula da neko tako govori u Galileji. Ako je to neko i pomislio, nikad ne bi izgovorio. I ona je imala trenutke kada je sumnjala u sve, ali neki iracionalni osećaj punine, neka nerazložna radost koju je osećala na pričešću i u crkvi činila je da veruje u tu veliku bajku u kojoj je kao odabrana živela.

Ali sada, kada je besan i tužan mršavi David stajao pred njom i izgovarao sve to, u njeno malo dvanaestogodišnje srce ulazila je sumnja u uskom mlazu. Ljubav prema Davidu terala ju je da sumnja. Da sumnja u sve što su je naučili o Hristu, o veri, o svecima, o Spoljnom svetu... Sve je to izgledalo nesigurno i maglovito naspram Davidovog besa, naspram njegove oštre tuge za majkom, koja ga nije nikad ni za tren napuštala, već se izlivala u njemu u mač...

Kako je David bio lep tu, na pesku, pored nje i kako bi ona poverovala u sve što on kaže samo da uvek budu zajedno, njih dvoje, u veri ili u sumnji, u Galileji, na Nebu ili u Spoljnom svetu, svejedno...

– Zašto ćutiš? – pitao je David.

– Razmišljam o tome što govoriš – rekla je postide-
no Blondina plašeći se da je otkrio njen zanos koji je pokrивao njegovu tugu.

Ona ga je volela, a on je patio.

– I? – rekao je ponovo, gotovo drsko, David.

– I, ne znam – odgovorila je ponovo, tiho Blondina, trljajući svoje mršave ručice o svoju prostu, karo haljinu – možda je sve laž, možda grešimo, možda je tamo istina... a opet, možda je Spoljni svet velika šarena laž, tako privlačna i paklena... prosto rečeno, ne znam, Davide, ne znam! – odgovorila je potpuno nezainteresovana za istinu u njegovom prisustvu. Vrtela je svoj svetli čuperak kose i bila postidena što je srećna.

– Dođavola – povikao je David i besno šutirao pesak kome ništa nije mogao, pesak bi se opet lepo namestio, nepromenjen.

– Pa šta da radimo, Davide?

– Ja ću otići odavde, što pre, neću da čekam da umrem... moram videti Spoljni svet, Blondina... moram pronaći šta je istina... zbog Marije! – vikao je David pompezno, ne primećujući koliko je Blondina lepa.

– Ali – ustala je zajapurena i uzbuđena Blondina – ako tamo odeš, dobićeš pečat i onda više nikada nećeš moći da budeš hrišćanin, Davide, nećeš moći nazad.

Sasvim spontano bacila se na njega, obmotala se, onako malena, mršava i krhka, oko njegovih golih nogu. On ju je uhvatio za ramena i podigao.

– Neću primiti pečat, Blondina!

– Kako nećeš? Pa kako ćeš ući unutra bez pečata... ne može se u Spoljni svet bez pečata, Davide!?

– Pokušaću, Blondina, ušunjaću se sa severne strane, kao što je pričao stric da je pre dve godine ušao jedan hrišćanin. Da li se sećaš kad je pričao da postoje ljudi koji tajno, bez pečata ulaze u Spoljni svet i švercuju stvari iz njega u Galileju... tamo gde su tamne šume i dugačke cevi za vazduh!

Blondina je sad već bila polumrtva od straha, blede usne su joj drhtale, ručice su joj se tresle, bilo je nečeg u Davidovom glasu što je govorilo da se on ne šali i da će to zaista pokušati da uradi.

– Ali ako te uhvate, ubiće te, Davide!

– Onda ću biti sa majkom u Carstvu nebeskom – rekao je David sa sasvim prozirnim velom ironije na licu, i ona je spustila oči.

– Onda ja hoću da idem sa tobom, Davide, ne želim da budem bez tebe bilo gde, ni u Spoljnom svetu ni u Galileji! Mi smo prijatelj i prijateljica, Davide, kao brat i sestra, i svejedno mi je da li smo živi ili mrtvi, Davide, samo da smo zajedno...

Prvi put pojavila se senka nežnosti na Davidovom licu. Zagledao se u njene svetle oči i poljubio je u čelo držeći joj bradu rukom.

– Vratiću se po tebe, Blondina, kunem ti se!

Ona je plakala, on ju je zagrlio. Iz daljine su izgledali kao samo dvoje uboge, plave dece iz Galileje. Njihovi prosti krstovi od tisovine dodirivali su jedan drugog.

Sunce je zalazilo nad Galilejom.